מרכז רפאל

שיעורים בטיפול התנהגותי אונליין (ABA)

קורס מעשי לגמילה מטיטולים לילדים על הרצף

שיעור מספר 1

מרצה: ענבר בן ארי

מנתחת התנהגות מוסמכת BCABA

קורס מעשי לגמילה מטיטולים לילדים על הרצף

למה כתבתי את הקורס הזה?

1. כדי שילדים יעלו לכיתה א' ללא טיטול.
2. כדי שמסגרות חינוך מיוחדות תדענה "איך עושים את זה".
3. כדי שהורים לילדים על הרצף יקבלו כלים, איך לגמול את הילד שלהם מטיטולים.

מרכז רפאל
שיעורים בטיפול התנהגותי אונליין (ABA)

מה חשוב שתעשו במהלך השיעורים?

נסו להתעלם מכל רעשי הרקע ולהתמקד ב"כאן" וב"עכשיו".

על מה נלמד היום?

1. מה זה אומר להיות גמול מטיטולים?
2. האם הבנה ומודעות גופנית הן תנאי לגמילה מטיטולים?
3. מתי כדאי להתחיל את הגמילה ומתי לא?
4. מה לגבי המסגרת החינוכית והאם היא אמורה להיות שותפה לתהליך?

קורס מעשי לגמילה מטיטולים לילדים על הרצף

על מה נלמד היום?

5. מה לגבי "שליטה בסוגרים?"
6. מהו הסוד לגמילה מוצלחת?
7. מתי כן ילדים יכולים להיפגע רגשית בתהליך של גמילה ומה אפשר לעשות בשביל למנוע את זה?

מרכז רפאל
שיעורים בטיפול התנהגותי אונליין (ABA)

1. מה זה אומר להיות גמול מטיטולים?

א. ליזום הליכה עצמאית לשירותים

ב. לשאוף לכך, שההליכה הזו תהיה ללא ליווי של אדם נוסף

מומלץ בתוך תהליך הגמילה ללמד "על הדרך"

התנהגויות נלוות נוספות, שחשובות לעצמאותו של

הילד בעתיד כגון: התפשטות, התנקות, התלבשות

ושטיפת ידיים.

<u>דוגמאות לילדים ש"לא גמולים באמת":</u>

1. ילד שצריך תזכורות
2. ילד שעדיין מפספס מדי פעם

בדרך כלל מדובר בילדים, שקיבלו סיוע מהסביבה בתחילת הגמילה, אבל הסיוע הזה **<u>לא הורד בהדרגה</u>** כמו שצריך ובצורה שמותאמת להם ולכן אותם ילדים "נתקעו" על הסיוע הזה ובלעדיו הם מרגישים אבודים...

2. האם הבנה ומודעות גופנית הן תנאי לגמילה מטיטולים?

התשובה היא לא.

ניתן לגמול כל ילד, בכל גיל ובכל רמת תפקוד (כל עוד אין לו בעיה פיזיולוגית כלשהי).

✓

קורס מעשי לגמילה מטיטולים לילדים על הרצף

חשוב שנזכור ש:

גמילה מטיטולים אמורה להיות נעימה, חוויתית, כיפית ומלאה בחוויות של הצלחה.

כשגומלים ילדים מטיטולים מומלץ גם לחזק את הביטחון העצמי שלהם בתוך התהליך הזה.

3. מתי כדאי להתחיל את הגמילה מטיטולים ומתי לא?

כדאי להתחיל גמילה כש:

1. יש פניות מקסימאלית לילד (מצד הסביבה).
2. שהשגרה יציבה.

לא כדאי להתחיל גמילה כשיש שינויים קיצוניים בשגרת הילד כמו למשל, לידה של אח, פטירה של בן משפחה, עזיבה של איש מקצוע אהוב וכד'....

4. מה לגבי המסגרת החינוכית והאם היא אמורה להיות שותפה לתהליך? מה קורה אם ההורים של הילד מוכנים לגמילה והגן לא? וגם מה קורה במצב הפוך, שהגן מוכן לגמילה וההורים לא? האם כדאי להתחיל גמילה במצב כזה?

5. מה לגבי "שליטה על הסוגרים?"

אם אין בעיה פיזיולוגית מוכחת, והילד לא "דולף"

בין היציאות – אין ככל הנראה בעיה של שליטה

בסוגרים...

6. מהו הסוד לגמילה מוצלחת?

א. לזהות מתי יש לילד צרכים.

ב. לקחת אותו לשירותים "קצת לפני".

ג. לחזק אותו אחרי שמצליח לשחרר "במקום הנכון".

7. מתי כן ילדים יכולים להיפגע רגשית בתהליך של גמילה ומה אפשר לעשות בשביל למנוע את זה?

-כשמדברים אליהם במילים "משפילות" בזמן פספוס.

-כשהם מרגישים "דחויים" מסביבתם הקרובה לאחר שפספסו.

-כשהם חשים את ה"לחץ" שלנו, בבואנו לגמול אותם.

שאלות ותשובות:

1. האם צריך שהורה או איש צוות יידע "לשחק ולכייף" עם הילד **באופן כללי** לפני שהוא מתחיל איתו את תהליך הגמילה בפועל?

1. כן. קל יותר לגייס ילדים לגמילה ולהפוך להם את התהליך עצמו לנעים וחוויתי יותר, כשהם מרגישים ש"מבינים אותם ועושים איתם גם כיף בתוך כל התהליך הזה".

שאלות ותשובות:

2. במה תלויה ההצלחה של גמילה מטיטולים לילדים על הרצף וכמה זמן היא לוקחת?

2. בהבנת התהליך, היצמדות להנחיות, רישום נתונים, רמת התפקוד של הילד (שתשפיע על **הזמן** שהתהליך ייקח קרי: ילד בתפקוד גבוה עשוי להיגמל מהר יותר מילד בתפקוד נמוך), ב"כמה תהיו עקביים בתהליך עצמו" וברמת הגמישות המחשבתית שלכם.

שאלות ותשובות:

3. מה אפשר לעשות אם אין מספיק כוח אדם לגמילה במסגרת החינוכית או בבית?

3. מנסים לבדוק אם ניתן לגייס כוח אדם ממקומות אחרים. כך או כך, ללא כמות מספקת של כוח אדם שיכול "להחזיק גמילה", לא מומלץ להתחיל בתהליך.

שאלות ותשובות:

4. האם יזימה **באופן כללי** (שלא קשורה לגמילה) זו מיומנות, שיכולה לקדם את תהליך הגמילה עצמו?

4. כן, אבל היא לא מהווה תנאי ל"אם התהליך יצליח או לא".

קורס מעשי לגמילה מטיטולים לילדים על הרצף

שאלות?

מרכז רפאל

שיעורים בטיפול התנהגותי אונליין (ABA)

שיעור מספר 1

קורס מעשי לגמילה מטיטולים לילדים על הרצף

מרצה: ענבר בן ארי

מנתחת התנהגות מוסמכת BCABA